

Зв'язок з викладачем: Волкова Валерія Володимирівна, канд. пед. н., доцент, доцент кафедри ділової комунікації

E-mail: valeriavol2578@gmail.com

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6514>

Телефон: +38 (067) 258-60-95

Інші засоби зв'язку: Viber

Кафедра: ділової комунікації, 6 корпус, ауд. 409

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни Етика бізнесу є формування у студентів розуміння та сприйняття етичних норм професійної діяльності та оволодіння основними навичками їх використання.

Основними завданнями вивчення курсу Етика бізнесу є набуття професійних знань і компетентностей, необхідних для: розбудови корпоративної етики; сприяння розвитку комунікативних навичок при взаємодії з різними учасниками ринку; аналізу проблем та прийняття рішень з урахуванням етичних стандартів; творчого підходу у застосуванні отриманих знань, умінь та навичок у практичній діяльності.

Етика бізнесу як компонент підготовки бакалавра зі спеціальності Менеджмент освітньо-професійної програми Менеджмент міжнародного бізнесу відповідає таким програмним компетентностям:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК16 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Етика бізнесу як компонент підготовки бакалавра зі спеціальності Менеджмент освітньо-професійної програми Менеджмент міжнародного бізнесу забезпечує такі програмні результати навчання (РН):

РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

РН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

РН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

РН18 Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в менеджменті.

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити): Іноземна мова, Історія менеджменту, Менеджмент, Менеджмент підприємницької діяльності, Маркетинговий менеджмент, Основи ділової комунікації, Виробнича практика, Підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкові компоненти освітньої програми	
Семестр	8 -й	8 -й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	22 год.	4 год.
Практичні заняття	12 год.	4 год.
Самостійна робота	56 год.	82 год.

Консультації	<i>Формат проведення консультацій – дистанційно;</i> https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/managment/grafik_nachal_nogo_protsestu_ta_rozklad_zanyat
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6514

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

<i>Компетентності/ результати навчання</i>	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>Загальні компетентності:</i> ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	словесні (лекція-дискусія, проблемна лекція), наочні (презентація): проблемно-пошукові та репродуктивні методи, індивідуальні та групові методи, імітаційні методи	усне опитування, участь у дискусії, письмове опитування, тестування (питання з множинним вибором) підготовка презентацій, виконання письмових завдань
ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	словесні (лекція-дискусія, пояснення, робота з підручником); метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій); метод кейсів	участь у дискусії, виконання письмових завдань (робота з джерелами, складання анотацій і реферування статей), розв'язання кейсу, самооцінювання, колегіальне оцінювання
ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	проблемно-пошуковий метод, метод формування пізнавального інтересу, практичні методи, логічні методи (індуктивні, дедуктивні)	індивідуальне завдання, підготовка презентації, виконання письмових завдань (рецензування доробок колег), самооцінювання
ЗК16 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності	мультимедійні методи, метод кейсів, індивідуальні та групові методи, логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації), мозковий штурм	групове обговорення, участь у дискусії, виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, взаємне рецензування; тестування (питання з множинним вибором)
<i>Спеціальні компетентності:</i> СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення	словесні (проблемна лекція, пояснення), наочні (презентація), практичні методи (творчі завдання)	усне опитування, участь у дискусії, виконання письмових завдань, тестування (питання з множинним вибором)
<i>Результати навчання:</i> РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	словесні (проблемна лекція, пояснення), проблемно-пошукові та репродуктивні методи, метод кейсів	участь у дискусії, розв'язання кейсу, перехресне рецензування самооцінювання, колегіальне оцінювання
РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень	мультимедійні методи, метод кейсів, індивідуальні та групові методи, логічні методи (індуктивні, дедуктивні,	групове обговорення, участь у дискусії, виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, взаємне рецензування; тестування (питання з множинним вибором)

	створення проблемної ситуації), мозковий штурм	
РН 7. Виявляти навички організаційного проектування.	словесні (проблемна лекція), наочні (презентація), практичні методи (творчі завдання), логічні методи (створення проблемної ситуації), проблемно-пошукові та репродуктивні методи	колоквіум, виконання практичних письмових завдань, презентація індивідуальних завдань, рецензія на доробки колег, тестування (питання з множинним вибором)
РН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	словесні (проблемна лекція, пояснення), проблемно-пошукові та репродуктивні методи, метод кейсів	участь в діловій грі, участь у дискусії, виконання практичних завдань, розв'язання кейсу, самооцінювання, колегіальне оцінювання
РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	словесні (лекція-дискусія, пояснення); метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія); метод кейсів, проблемно-пошукові та репродуктивні методи	усне опитування, участь у дискусії, виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, підготовка презентацій, розв'язання кейсу, тестування (питання з множинним вибором).
РН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.	проблемно-пошукові методи, імітаційні методи, метод кейсів, мозковий штурм, індивідуальні та групові методи	участь в діловій грі, участь у дискусії, виконання практичних завдань, розв'язання кейсу, самооцінювання, колегіальне оцінювання
РН18 Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в менеджменті.	мультимедійні методи, метод кейсів, індивідуальні та групові методи, логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації), мозковий штурм	групове обговорення, участь у дискусії, виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, взаємне рецензування; тестування (питання з множинним вибором)

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Професійна та універсальна етика

Сутність понять «етика» і «мораль». Поняття «мораль» і «етика». Зміст і завдання професійної етики. Дилеми професійної моралі. Соціальна функція професійної етики. Завдання універсальної етики. Принципи персональної етики. Співіснування принципів персональної етики. Принципи професійної етики.

Тема 2. Етика бізнесу: сутність і структура

Визначення сутності етики бізнесу. Проблемне поле етики бізнесу. Взаємозв'язок етики бізнесу з іншими науковими дисциплінами. Етика бізнесу як різновид професійної етики. Елементи структури етики бізнесу. Горизонтальний рівень етичних відносин у бізнесі. Складові вертикального рівня етичних відносин у бізнесі. Етапи становлення етики бізнесу. Види етики бізнесу. Основні концепції етики бізнесу.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. Проблеми етики бізнесу

Умови, за яких сучасна ділова етика вбачає вирішення проблем успішним. Проблеми, які розглядає макроетика бізнесу. Проблема взаємин між бізнесом і державою. Взаємини між корпораціями і споживачами. Складність етичних відносин організації з локальними спільнотами і довіллям. критерії етично вірних управлінських рішень. Проблеми мікроетики бізнесу. Етичну дилему при вирішенні проблеми службових викриттів. Етична перевага незалучених. Проблема вигідних зв'язків і ставлення до грошей.

Тема 4. Принципи етики бізнесу

Рівні принципів етики бізнесу. Принцип пріоритетності при виникненні конфлікту між етичними нормами різних рівнів. Філософські засади гіпернорм етики бізнесу. Основні принципи етики міжнародного бізнесу. Принципи етики бізнесу на макрорівні. Принципи етики бізнесу на рівні організації. Заінтересовані сторони організації. Найбільш поширені типи документів етики бізнесу. Принципи, згідно з якими оформлюються документи етики бізнесу.

Тема 5. Соціокультурна специфіка етики бізнесу

Значущість соціокультурних чинників для етики бізнесу. Сутність протестантської трудової етики. Північноамериканський стиль ділової взаємодії. Особливості західноєвропейської ділової культури в цілому. Ділова етика Великобританії, Німеччини та Франції. Основні характеристики ділової етики арабських (мусульманських) країн. Світоглядні відмінності між західноєвропейською та арабською етикою бізнесу. Особливості етики японського бізнесу. Конфуціанське вчення в діловій етиці Китаю. Основні особливості ділової культури в Україні.

Змістовий модуль 3.

Тема 6. Етика менеджменту

Ключова роль управління в житті суспільства. Вплив протестантизму на формування ринкової економіки та її етики. Головна відмінність протестантизму від католицизму та православ'я. Ціннісні установки менеджменту сформувані у процесі розвитку ринкової економіки. Етика менеджменту в контексті теорії цивілізаційного розвитку суспільства. Сутність етики менеджменту. Причини, які зумовлюють важливість моральної, етичної сторони діяльності менеджера. Фактори, які визначають етичність дій працівників. Бізнес-етикет. Ухвалення етичного менеджерського рішення.

Тема 7. Корпоративна та адміністративна етика

Особливості корпоративної та адміністративної етики на відміну від універсальної. Сутність корпоративної етики. Відмінність моральних стандартів в бізнес-організації від моральних стандартів при будь-яких інших суспільних відносинах. Шляхи підвищення етичного рівня організації. Види корпоративних культур. Адміністративна етика як різновид професійної етики. Підходи до розуміння сутності адміністративної етики. Класифікація індивідуальних стилів керівництва. Проміжні стилі керівництва. Чинники ефективного стилю керівництва.

Змістовий модуль 4.

Тема 8. Етичні проблеми соціальної відповідальності бізнесу

Важливість розуміння стратегічної природи соціальної відповідальності бізнесу для менеджменту. Соціально-економічні та етичні засади соціальної відповідальності бізнесу. Основні етапи становлення соціальної відповідальності бізнесу. Сутність соціальної відповідальності бізнесу. Основні концепції соціальної відповідальності бізнесу. Види відповідальності ділової організації. Рівні соціальної відповідальності бізнесу. Аргументи «за» і «проти» соціальної відповідальності бізнесу. Соціальні програми бізнесу. Основні складові схеми аналізу соціальної відповідальності бізнесу.

Тема 9. Етика організації

Поняття організаційної (корпоративної) етики Етика як елемент системи управління Відмінність між мораллю, етикою та діловою етикою. Значення етики для репутації та сталого розвитку організації. Принципи та цінності етики організації. Етична культура організації. Формування етичних норм і правил. Етика як конкурентна перевага. Етичне лідерство та роль керівника. Етичні дилеми в діяльності організації. Етика внутрішніх комунікацій. Етика зовнішніх комунікацій. Види порушень етичних норм. Система запобігання порушенням

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема 1. Професійна та універсальна етика	4	1	щотижня
Практичне заняття 1	Тема 1. Професійна та універсальна етика	2		1 раз на 2 тижні
Лекція 2	Тема 2. Етика бізнесу: сутність і структура	2	1	щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Практичне заняття 2	Тема 2. Етика бізнесу: сутність і структура	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Самостійна робота	Тема 1. Професійна та універсальна етика Тема 2. Етика бізнесу: сутність і структура	14	20	
Лекція 3	Тема 3. Проблеми етики бізнесу	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 3	Тема 3. Проблеми етики бізнесу	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Лекція 4	Тема 4. Принципи етики бізнесу	2	1	<i>щотижня</i>
Лекція 5	Тема 5. Соціокультурна специфіка етики бізнесу	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 4	Тема 4. Принципи етики бізнесу Тема 5. Соціокультурна специфіка етики бізнесу	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Самостійна робота	Тема 3. Проблеми етики бізнесу Тема 4. Принципи етики бізнесу Тема 5. Соціокультурна специфіка етики бізнесу	14	22	
Лекція 6	Тема 6. Етика менеджменту	2		<i>щотижня</i>
Лекція 7	Тема 7. Корпоративна та адміністративна етика	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 5	Тема 6. Етика менеджменту Тема 7. Корпоративна та адміністративна етика	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Самостійна робота	Тема 6. Етика менеджменту Тема 7. Корпоративна та адміністративна етика	14	20	
Лекція 8	Тема 8. Етичні проблеми соціальної відповідальності бізнесу	4	1	<i>щотижня</i>
Лекція 7	Тема 9. Етика організації	2		<i>щотижня</i>
Практичне заняття 6	Тема 8. Етичні проблеми соціальної відповідальності бізнесу Тема 9. Етика організації	2	1	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Самостійна робота	Тема 8. Етичні проблеми соціальної відповідальності бізнесу Тема 9. Етика організації	14	20	
Разом		90	90	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття / роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів

1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Змістовий модуль 1				
Практичне заняття 1	Усне опитування, практичні завдання	Питання для підготовки: 1. Дайте визначення сутності етики бізнесу. 2. Розкрийте проблемне поле етики бізнесу. 3. Як етика бізнесу взаємозв'язана з іншими науковими дисциплінами? 4. Чому етика бізнесу вважається різновидом професійної етики? 5. Що виступає елементами структури етики бізнесу? 6. Охарактеризуйте горизонтальний рівень етичних відносин у бізнесі. 7. Визначте складові вертикального рівня етичних відносин у бізнесі. 8. Назвіть етапи становлення етики бізнесу. 9. Які види етики бізнесу ви знаєте? 10. Охарактеризуйте основні концепції етики бізнесу. Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 Виконання завдання передбачає обґрунтовану відповідь на запитання. Розміщено в профілі дисципліни в СЕЗН ЗНУ (Практичне заняття 1)	Робота на практичному занятті оцінюється комплексно максимально у 2 бали: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) Виконання практичних завдань самостійної роботи оцінюється окремо. Максимальний бал за виконання самостійної роботи за Змістовим модулем 1 – 6 балів. <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i> <i>Термін виконання – тиждень 2</i>	2
Практичне заняття 2	Усне опитування, практичні завдання, ситуаційні задачі	Питання для підготовки: 1. Проблеми макроетики бізнесу. 2. Проблеми мікроетики бізнесу. 3. Універсальні принципи етики бізнесу. 4. Принципи етики бізнесу на макрорівні. 5. Принципи етики бізнесу на мікрорівні. 6. Перелік ключових термінів і понять: проблеми макроетики бізнесу, проблеми мікроетики бізнесу. Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 Виконання комплексного завдання передбачає обґрунтовану відповідь на запитання щодо розуміння сутності етики бізнесу. Розміщено в профілі дисципліни в СЕЗН ЗНУ (Практичне заняття 2)	Робота на практичному занятті оцінюється комплексно максимально у 2 бали: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) Виконання практичних завдань самостійної роботи оцінюється окремо. Максимальний бал за виконання самостійної роботи за Змістовим модулем 1 – 6 балів. <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i> <i>Термін виконання – тиждень 4</i>	2

Тестування	Контрольне тестування за Змістовим модулем 1	Перелік тестових питань для самопідготовки 1. Етика. Природа і сутність етики 2. Проблеми обґрунтування в етиці. 3. Мораль і етика. 4. Мораль і моральність. 5. Структура загальної етики. 6. Описова етика, нормативна етика і метаєтика. 7. Професійна і прикладна етика: специфіка та взаємозв'язок. Професійна етика: походження, поняття, види. 8. Професійна і універсальна етика: загальне та відмінне. 9. Етика бізнесу: специфіка предмету і структура. 10. Етапи становлення етики бізнесу. 11. Наукові концепції етики бізнесу. 12. Проблеми макроетики. 13. Проблеми мікроетики.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. Термін виконання – <i>тиждень 4</i>	5
Завдання для самостійного виконання за Змістовим модулем 1	Підготовка есе	Завдання для підготовки есе розміщено в профілі дисципліни в СЕЗН ЗНУ (Самостійна робота ЗМ1)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ Термін виконання – <i>тиждень 1-4</i>	6
Змістовий модуль 2				
Практичне заняття 3	Усне опитування, практичні завдання, розв'язання кейсів	Питання для підготовки: Умови, за яких сучасна ділова етика вбачає вирішення проблем успішним. Проблеми, які розглядає макроетика бізнесу. Проблема взаємин між бізнесом і державою. Взаємини між корпораціями і споживачами. Складність етичних відносин організації з локальними спільнотами і довкіллям. критерії етично вірних управлінських рішень Проблеми мікроетики бізнесу. Етичну дилему при вирішенні проблеми службових викриттів Етична перевага незалучених. Проблема вигідних зв'язків і ставлення до грошей. Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 Виконання завдання передбачає обґрунтувану відповідь на запитання.	Робота на практичному занятті оцінюється комплексно максимально у 2 бали: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); Виконання практичних завдань самостійної роботи оцінюється окремо. Максимальний бал за виконання самостійної роботи за Змістовим модулем 2 – 6 балів. <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i> <i>Термін виконання – тиждень 6</i>	2

		Розміщено в СЕЗН ЗНУ (Практичне заняття 3)		
Практичне заняття 4	Усне опитування, дискусія, практичні завдання, ситуаційна задача	Питання для підготовки: Рівні принципів етики бізнесу. Принцип пріоритетності при виникненні конфлікту між етичними нормами різних рівнів. Філософські засади гіпернорм етики бізнесу Основні принципи етики міжнародного бізнесу. Принципи етики бізнесу на макрорівні. Принципи етики бізнесу на рівні організації. Заінтересовані сторони організації. Найбільш поширені типи документів етики бізнесу. Принципи, згідно з якими оформлюються документи етики бізнесу. Значущість соціокультурних чинників для етики бізнесу. Сутність протестантської трудової етики. Північноамериканський стиль ділової взаємодії. Особливості західноєвропейської ділової культури в цілому. Ділова етика Великобританії, Німеччини та Франції. Основні характеристики ділової етики арабських (мусульманських) країн. Світоглядні відмінності між західноєвропейською та арабською етикою бізнесу. Особливості етики японського бізнесу. Конфуціанське вчення в діловій етиці Китаю. Основні особливості ділової культури в Україні. Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 Завдання передбачає виконання запропонованого тесту та обґрунтований аналіз змісту тесту та отриманих результатів. Розміщено в профілі дисципліни в СЕЗН ЗНУ (Практичне заняття 4)	Робота на практичному занятті оцінюється комплексно максимально у 2 бали: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) Виконання практичних завдань самостійної роботи оцінюється окремо. Максимальний бал за виконання самостійної роботи за Змістовим модулем 2 – 6 балів. <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i> <i>Термін виконання – тиждень 8</i>	2

Тестування	Контрольне тестування за Змістовим модулем 2	Перелік тестових питань для самопідготовки: 1. За яких умов сучасна ділова етика вбачає вирішення проблем успішним? 2. Які проблеми розглядає макроетика бізнесу? 3. У чому полягає проблема взаємин між бізнесом і державою? 4. Охарактеризуйте взаємини між корпораціями і споживачами. 5. У чому полягає складність етичних відносин організації з локальними спільнотами і довкіллям? 6. Що виступає критеріями етично вірних управлінських рішень? 7. Які проблеми мікроетики бізнесу ви знаєте? 8. Розкрийте етичну дилему при вирішенні проблеми службових викриттів. 9. У чому полягає етична перевага незалучених. 10. Як етика бізнесу вбачає проблему вигідних зв'язків і ставлення до грошей?	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. <i>Термін виконання – тиждень 8</i>	5
Завдання для самостійного виконання за Змістовим модулем 2	Тестування, Підготовка презентації та публічного виступу	Підготувати презентацію (10-12 слайдів) за одним з питань (Перелік питань та вимоги до виконання презентації розміщено в профілі дисципліни в СЕЗН ЗНУ Самостійна робота ЗМ 2)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ <i>Термін виконання – тиждень 5-8</i>	4
Змістовий модуль 3				
Практичне заняття 5	Усне опитування, практичні завдання, ситуаційне завдання	Питання для підготовки: Ключова роль управління в житті суспільства. Вплив протестантизму на формування ринкової економіки та її етики. Головна відмінність протестантизму від католицизму та православ'я. Ціннісні установки менеджменту сформувані у процесі розвитку ринкової економіки. Етика менеджменту в контексті теорії цивілізаційного розвитку суспільства. Сутність етики менеджменту. Причини, які зумовлюють важливість моральної, етичної сторони діяльності менеджера. Фактори, які визначають етичність дій працівників.	Робота на практичному занятті оцінюється комплексно максимально у 2 бали: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); Виконання практичних завдань самостійної роботи оцінюється окремо. Максимальний бал за виконання самостійної роботи за Змістовим модулем 2 – 4 балів. <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i> <i>Термін виконання – тиждень 8</i>	4

		Бізнес-етикет. ухвалення етичного менеджерського рішення. Особливості корпоративної та адміністративної етики на відміну від універсальної. Сутність корпоративної етики. Відмінність моральних стандартів в бізнес-організації від моральних стандартів при будь-яких інших суспільних відносинах. Шляхи підвищення етичного рівня організації. Види корпоративних культур. Адміністративна етика як різновид професійної етики. Підходи до розуміння сутності адміністративної етики. Класифікація індивідуальних стилів керівництва. Проміжні стилі керівництва. Чинники ефективного стиля керівництва. Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 Завдання передбачає обґрунтований аналіз запропонованих ситуацій. Розміщено в СЕЗН ЗНУ (Практичне заняття 5)		
Тестування	Контрольне тестування за Змістовим модулем 3	Перелік тестових питань для самопідготовки 1. Чому управління відіграє ключову роль в житті суспільства? 2. Як протестантизм вплинув на формування ринкової економіки та її етики? 3. У чому головна відмінність протестантизму від католицизму та православ'я? 4. Які ціннісні установки менеджменту сформувалися у процесі розвитку ринкової економіки? 5. Як розглядається етика менеджменту в контексті теорії цивілізаційного розвитку суспільства? 6. У чому сутність етики менеджменту? 7. Які причини зумовлюють важливість моральної, етичної сторони діяльності менеджера? 8. Які фактори визначають етичність дій працівників? 9. Що передбачає бізнес-етикет?	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. Термін виконання – тиждень 9	5

		10. Які дії передбачає ухвалення етичного менеджерського рішення?		
Завдання для самостійного виконання за Змістовим модулем 3	Тестування, Підготовка доповіді, розв'язання ситуаційних завдань	Підготувати доповідь по заданій темі (Ситуаційне завдання розміщено в профілі дисципліни в СЕЗН ЗНУ Самостійна робота 3М 3)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ Термін виконання – <i>тиждень 9</i>	6
Змістовий модуль 4				
Практичне заняття 6	Усне опитування, дискусія, практичні завдання, ситуаційне завдання	Питання для підготовки: Важливість розуміння стратегічної природи соціальної відповідальності бізнесу для менеджменту. Соціально-економічні та етичні засади соціальної відповідальності бізнесу. Основні етапи становлення соціальної відповідальності бізнесу. Сутність соціальної відповідальності бізнесу. Основні концепції соціальної відповідальності бізнесу. Види відповідальності ділової організації. Рівні соціальної відповідальності бізнесу. Аргументи «за» і «проти» соціальної відповідальності бізнесу. Соціальні програми бізнесу. Основні складові схеми аналізу соціальної відповідальності бізнесу. Поняття організаційної (корпоративної) етики Етика як елемент системи управління Відмінність між мораллю, етикою та діловою етикою. Значення етики для репутації та сталого розвитку організації. Принципи та цінності етики організації. Етична культура організації. Формування етичних норм і правил. Етика як конкурентна перевага. Етичне лідерство та роль керівника. Етичні дилеми в діяльності організації.	Робота на практичному занятті оцінюється комплексно максимально у 4 бали: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) Виконання практичних завдань самостійної роботи оцінюється окремо. Максимальний бал за виконання самостійної роботи за Змістовим модулем 4 – 6 балів. <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i> <i>Термін виконання – тиждень 11</i>	4

		Етика внутрішніх комунікацій. Етика зовнішніх комунікацій. Види порушень етичних норм. Система запобігання порушенням Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 Завдання передбачає обгрунтований аналіз запропонованих ситуацій. Розміщено в СЕЗН ЗНУ (Практичне заняття 6)		
Тестування	Контрольне тестування за Змістовим модулем 4	Перелік тестових питань для самопідготовки 1. Чому розуміння стратегічної природи соціальної відповідальності бізнесу важливо для менеджмента? 2. Що виступає соціально-економічними та етичними засадами соціальної відповідальності бізнесу? 3. Які вирізняються основні етапи становлення соціальної відповідальності бізнесу? 4. У чому полягає сутність соціальної відповідальності бізнесу? 5. Охарактеризуйте основні концепції соціальної відповідальності бізнесу. 6. Визначте види відповідальності ділової організації. 7. Охарактеризуйте рівні соціальної відповідальності бізнесу. 8. Наведіть аргументи «за» і «проти» соціальної відповідальності бізнесу. 9. Що таке соціальні програми бізнесу? 10. Назвіть основні складові схеми аналізу соціальної відповідальності бізнесу.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. Термін виконання – <i>тиждень 11</i>	5
Завдання для самостійного виконання за Змістовим модулем 4	Тестування, Підготовка презентації та публічного виступу	Підготувати презентацію (10-12 слайдів) за одним з питань (Перелік питань та вимоги до виконання презентації розміщено в профілі дисципліни в СЕЗН ЗНУ Самостійна робота ЗМ 4)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ Термін виконання – <i>тиждень 10-11</i>	6
Усього за поточний контроль	16			60
Підсумковий контроль				

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Залік	Теоретичне завдання: Підсумковий тест	Перевірка рівня теоретичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3). Теоретичне завдання представлено у форматі комплексного тесту, до якого включено 40 рівнозначних тестових питань з тем усіх змістових модулів. Тестування передбачає відповідь на питання (вірною є лише один з альтернативних варіантів відповідей). <i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ.</i>	Загальна кількість питань в екзаменаційному тесті 20, кожне питання оцінюється в 1 бал: – 1 бал – правильна відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-20: – незадовільний рівень: 0-11 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 12-14 – 12-14 балів; 15-17 – 15-17 балів; 18-20 – 18-20 балів.	20
	Практичне завдання: Індивідуальне завдання (творча робота)	Перевірка рівня практичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 4, РН 6, РН 7, РН 11, РН 16, РН 17, РН 18 здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3) та передбачає підготовку електронних презентацій (творча робота) і публічний захист індивідуальних завдань. <i>Практичне завдання розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ.</i>	<i>Підготовка індивідуальних завдань</i> <i>Публічний захист індивідуальних завдань - творчих робіт (max 10 балів).</i> Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-20: – незадовільний рівень: 0-11 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 12-14 – 12-14 балів; 15-17 – 15-17 балів; 18-20 – 18-20 балів. Детальні рекомендації та вимоги до підготовки індивідуального завдання розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ.	5*2 5*2
Усього за підсумковий контроль	2			40

**Засоби діагностики рівня досягнення результатів навчання дисципліни та критерії оцінювання контрольних заходів.*

Тестування. Поточне та підсумкове оцінювання теоретичних завдань здійснюється у формі тестування з використанням платформи дистанційного навчання СЕЗН ЗНУ Moodle відповідно до календарного графіку поточних і підсумкового контролів. Проходження тестів відбувається після ідентифікації здобувача через його персональний акаунт на сторінці дисципліни при увімкненому відео-режимі Zoom – конференції за умови дистанційної присутності викладача та передбачає обмежену у часі відповідь на теоретичні питання: для поточних контролів (Змістовий модуль 1-4) – до 20 хвилин, як правило, або під час практичного заняття перед завершенням поточного змістового модуля, або під час консультації за встановленим графіком; для підсумкового (залікового) тесту – до 40 хвилин під час підсумкового контролю за складеним розкладом.

Процедура оцінювання практичних завдань.

Оцінюванню підлягає виконання здобувачами практичних завдань для кожного змістового модуля під час аудиторних практичних занять і позааудиторної самостійної роботи (лексико-граматичних, перекладацьких

вправ, аудіювання автентичних текстів, монологічне мовлення, діалогічне мовлення). Кожне практичне завдання виконується по мірі опанування здобувачем матеріалу тем відповідного змістового модуля, оформлюється у вигляді файлів MS Word, здається на перевірку через персональний акаунт у профілі цієї дисципліни в СЕЗН ЗНУ Moodle та після позитивного відгуку викладача захищається у передбачений спосіб (на практичному занятті та/або консультації). Форма виконання – індивідуальна і робота в групах (кількість осіб – 3-4).

Якщо відгук має критичні зауваження з боку викладача, то робота з відповідними коментарями повертається здобувачеві на доопрацювання. Обов'язковою умовою зарахування роботи є усна перевірна комунікація «здобувач-викладач». У разі дистанційного навчання, захист робіт відбувається з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема при увімкненому відео-режимі Zoom-конференції.

Критерії оцінювання практичних завдань:

Кожне практичне завдання максимально оцінюється у 2 бали у відповідності з такими критеріями:

- повнота та глибина розкриття теми;
- якість підготовки;
- аналітичні здібності та аргументація;
- активність у дискусії;
- відповіді на запитання;
- лексика та мова виступу;

2 бали – відповідь повна, охоплено всі ключові аспекти теми, показано глибоке розуміння матеріалу, доповідь аргументована; студент демонструє здатність аналізувати інформацію, робити висновки та підкріплювати їх вагомими аргументами; бере активну участь в обговоренні теми, висловлює власну думку, реагує на аргументи колег; впевнено та коректно відповідає на запитання, поставлені викладачем чи іншими студентами; використовує наукову термінологію, чіткість мови, логічність викладу думок

1,5 бали – відповідь повна, охоплено основні ключові аспекти теми, показано розуміння матеріалу, доповідь аргументована; студент демонструє здатність аналізувати інформацію, робити висновки; бере участь в обговоренні теми, висловлює власну думку, реагує на аргументи колег; відповідає на запитання, поставлені викладачем чи іншими студентами; використовує наукову термінологію, чіткість мови, логічність викладу думок;

1 бал – відповідь неповна, основні ключові аспекти теми охоплено частково, не продемонстровано глибокого розуміння матеріалу, доповідь частково аргументована; студент демонструє недостатню здатність аналізувати інформацію, робити висновки; не бере активну участь в обговоренні теми; фрагментарно відповідає на запитання, поставлені викладачем чи іншими студентами; недостатньо використовує наукову термінологію, чіткість мови, логічність викладу думок;

0,5 бали – відповідь фрагментарна, частково охоплено декілька аспектів теми; студент не продемонстрував розуміння матеріалу на достатньому рівні; відповіді бракує висновків та аргументації; майже не бере участь в обговоренні теми; відповідає на запитання, поставлені викладачем чи іншими студентами, фрагментарно; недостатньо використовує наукову термінологію, не демонструє чіткість мови; логічність викладу думок.

Критерії оцінювання презентацій

6 балів - У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю. Здобувач освіти володіє матеріалом та супроводжує свій виступ презентацією.

4-5 балів - Презентація відповідає темі, має чіткі цілі, логічно побудована, притягує аудиторію. Використано малюнки, фото та інші анімаційні ефекти. Наявні висновки. Здобувач освіти орієнтується у темі та коментує слайди.

2-3 бали - Презентація сфокусована на темі, проте не розкриває її, немає логічної послідовності та висновків. Презентація нагадує форму опорного конспекту, відсутні анімаційні ефекти. Можуть бути наявні помилки чи незрозумілості, але вони не значні. Здобувач освіти під час виступу читає інформацію зі слайдів, не додаючи власних коментарів та пояснень.

0-1 бал - Презентація складає враження нашвидкуруч зібрані слайди, немає логіки, відсутнє розуміння теми. Наявні значні помилки, незрозумілості. Здобувач освіти не володіє темою.

Критерії оцінювання есе

6 балів Есе відповідає всім вимогам курсу, демонструє глибокий аналіз, логічну послідовність і обґрунтовану аргументацію. Тема чітко сформульована, актуальна і розкрита з використанням надійних джерел. Структура есе чітка, розділи добре пов'язані між собою, висновки чітко підсумовують основні результати аналізу і містять обґрунтовані рекомендації. Використано академічний стиль письма з правильним оформленням цитувань.

4-5 балів Есе в цілому відповідає вимогам курсу, але може мати незначні недоліки, наприклад, у формулюванні теми, аналізі джерел, або структурі. Логіка викладу і аргументація загалом послідовні, висновки адекватно підсумовують результати. Вимоги до академічного стилю та оформлення дотримані, але можуть бути незначні помилки.

3 бали Есе демонструє поверхневий аналіз теми, з помилками в логіці викладу та аргументації. Структура есе нечітка, висновки слабкі або не відповідають змісту. Використання джерел обмежене або ненадійне, академічний стиль письма недотримано, є значні помилки в оформленні.

2 бали Есе не відповідає вимогам курсу, демонструє слабке розуміння теми, значні помилки в логіці викладу та аналізі. Структура есе хаотична, висновки відсутні або неадекватні. Використані ненадійні джерела, академічний стиль письма значно порушено, оформлення цитувань неправильне.

0-1 бал Есе не виконує вимог завдання, тема не розкрита, аргументація відсутня або нелогічна, структура відсутня. Джерела не використані або ненадійні, академічний стиль письма повністю відсутній, оформлення цитувань неправильне або відсутнє.

Критерії оцінювання повідомлення (довіді)

6 балів Здобувач освіти демонструє свій погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні та підтверджена обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Довідь логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти громадського життя або особистий чи практичний досвід.

4-5 балів Представлено власну точку зору (позицію, ставлення) при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять, обґрунтування не присутні або явно не простежуються.

2-3 бали - Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами громадського життя або практичним досвідом.

0-1 бал - Проблема не розкрита, наведена інформація не в контексті завдання

Позааудиторна навчально-наукова активність здобувача є однією із форм самоосвіти (неформальна/інформальна) при формуванні результатів навчання цієї дисципліни та має бути підтверджена відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Зміст поза аудиторних навчально-наукових активностей, за які можуть нараховуватися додаткові (заохочувальні) бали, *повинні корелювати з результатами навчання дисципліни*, зокрема за такі підтверджені види діяльності:

- участь у студентських олімпіадах;
- представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача на студентських конкурсах, конференціях;
- наявність власних розробок і підготовленої роботи та презентації в частині науково-дослідних та прикладних досліджень, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню;
- участь у програмах здобуття неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо - за наявності відповідних сертифікатів);
- інші види та форми активностей у контексті змісту та РН дисципліни.

Якщо результати навчання (знання й уміння), отримані здобувачем під час самоосвіти, відповідають повністю або частково корелюють (неповні, схожі, але зі спорідненої галузі знань тощо) із РН дисципліни, які перевіряються поточними контролюями певного змістового модуля, викладач має право оцінити їх при складанні здобувачем з урахуванням цих додаткових балів, але не перевищуючи максимальний бал за цей поточний контроль відповідно до критеріїв оцінювання. Отримані додаткові бали додаються *понад тих балів*, які здобувач може отримати, виконавши всі обов'язкові види робіт і склавши усі поточні контролюї, - ці додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс! Тому, **НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄМО** здобувачеві скористатися цією нагодою та підвищити свій загальний бал (*максимально до 10 балів*), отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів. Результати неформальної / інформальної освіти зараховуються згідно «Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://surl.li/okfueu>).

Підсумковий контроль.

До підсумкового семестрового контролю допускаються здобувачі, яким на дату консультації перед цим контролем зараховано поточні контрольні заходи з усіх змістових модулів. Інакше, здобувач ліквідує існуючу поточну заборгованість на консультаціях і може бути допущений до підсумкового контролю за складеним графіком, узгодженим з екзаменатором та деканатом.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку: здобувач проходить заліковий тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle та виконує практичні підсумкові завдання.

Бальне оцінювання відповідей здобувача щодо підготовки практичного підсумкового завдання (презентації та виступу) враховує диференційований рівень розуміння (РР) ним опанованого навчального матеріалу на основі таксономії SOLO (Structure of the Observed Learning Outcomes - Структура результатів навчання, які можна спостерігати (як поведінку)), що дозволяє релевантно оцінити рівень сформованості практичної складової програмних результатів навчання (рекомендація МОНУ, лист №1/9-344 від 24.06.2020, <https://surl.li/uldbyv>):

- РР 1: «не знати / не розуміти» - 0 балів (не зараховано);

- РР 1+: «частково впоратися із завданням» - 7-11- балів (зараховано умовно);
- РР 2: «назвати / розпізнати / виконати дії» - 12 балів (зараховано);
- РР 3: «виконати послідовність дій / описувати» - 13-14 балів (зараховано);
- РР 4: «порівняти / показати зв'язки» - 14-15 балів (зараховано);
- РР 4+: «обґрунтувати / аналізувати» - 16-17 балів (зараховано);
- РР 5: «теоретизувати / генерувати гіпотези» - 18-19 балів (зараховано);
- РР 5+: «абстрагувати / створювати / формулювати» - 20 балів (зараховано).

Практичне завдання підсумкового контролю зараховується здобувачеві, якщо при відповіді на завдання продемонстровано рівень розуміння навчального матеріалу не нижче «РР 2».

Підсумковий контроль вважається *пройденим успішно*, якщо здобувачеві зараховано теоретичне (тестування) та практичне завдання, бали за які підсумовуються і він отримує від 24 до 40 балів, *інакше* бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а *підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною*.

Загальна семестрова бальна оцінка за дисципліну складається як сума бальних оцінок за всі поточні контролю з усіх змістових модулів (з урахуванням додаткових балів за навчально-наукову активність) та за підсумковий контроль і не може перевищувати **100 балів**. Бальна оцінка переводиться у **національну** шкалу та шкалу **ECTS**.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Рекомендована література

Основна:

1. Балджи М. Д. Етика бізнесу: навчальний посібник. К. : ФОП Гуляєва В. М., 2021 . 332с .
2. Бізнес-етика: конспект лекцій [Електронний ресурс] / М. М. Дученко, О. А. Шевчук; КПІ ім. Ігоря Сікорського. –Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 56 с.
3. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2023. 222 с. .
4. Стовпець В.Г., Стовпець О.В., Гловацька С.М. Корпоративна етика та психологія. [Електронний ресурс]: навч. посіб. 2021 р. 236 с..
5. Шавкун І. Г., Дибчинська Я. С. Етика бізнесу : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійних програм «Менеджмент міжнародного бізнесу» і «Менеджмент організацій і адміністрування». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2025. 156 с.
6. Becker, C.U. (2024). Business Ethics: Methods, Theories, and Application (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003365846>
7. Borysenko O., Marukhovska-Kartunova O., Volkova V., Baran A., Maraieva U. The Influence of Social Networks on the Formation of Modern Culture and its Relationship with Philosophy. Futurity Philosophy. 2024. T.3. № 3. С. 80-94. URL: <https://doi.org/10.57125/FP.2024.09.30.05> .
8. O. C. Ferrell, J. Fraedrich & L. Ferrell Business Ethics: Ethical Decision Making and Cases 13th edition. — Cengage Learning, 2022. — 610 p. — ISBN 978-0-357-51336-1.

Додаткова:

1. Вязова Р. В., Волкова В. В., Юдіна О. В. Managing organizational PR activities in crisis situations. Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку. 2023. Т. 4. № 26. С. 94-105.
2. Гарбар Ж.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність: навч. посібник. – Вінниця : ВНАУ, 2020. 228 с.
3. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. – Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

4. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020.
5. Корпоративна соціальна відповідальність: Конспект лекцій : / КПІ ім. Ігоря Сікорського; укладач: М.О. Чупріна. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 138 с.
6. Основи корпоративної соціальної відповідальності: стратегії та ділові практики : навчальний посібник. / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. – К. : Видавничий дім «Кондор», 2021. 244 с.
7. Dale Miller & William Shaw Business Ethics: A Textbook with Cases Wadsworth, 10th ed., 2025 – 496p.
8. Utiuzh I., Konovalenko O., Volkova V. The analysis of social singularity in the digital era: a socio-philosophical aspect. Agathos: An International Review of the Humanities and Social Sciences. 2025. V. 16. № 1(30). P. 17-28. URL: <https://www.agathos-international-review.com/issues/2025/30/Utiuzh,%20Konovalenko%20&%20Volkova.pdf>. (WoS).
9. Utiuzh, I., Kovtun, N., Hrebin, S., Vlasenko, F., Volkova, V. The Evolutionary Mechanisms for Tolerance and Social Humanism Development in Education and Medicine: A Post-Capitalist Discourse. Wisdom. 2023. T. 25. № 1. С. 107-117. DOI: 10.24234/wisdom.v25i1.980. (WoS)

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Інституту Етики Бізнесу. URL: www.ibe.org.uk
2. Офіційний сайт Центру розвитку КСВ в Україні. URL: <https://csr-ukraine.org/>
3. Всесвітня рада бізнесу із сталого розвитку (WBCSD): сайт. URL: <http://www.wbcsd.org>.
4. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative – GRLI) URL: www.grli.org
5. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000). URL: www.globalcompact.org.ua
6. Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці URL: http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration_ukrainian.pdf
7. Європейська асоціація етики бізнесу (European Business Ethics Network – EBEN) URL: www.eben-net.org
8. Офіційний сайт Секретаріату мережі Глобального договору в Україні. URL : www.globalcompact.org.ua .
9. Офіційний сайт Центру «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності (СББ)». Права. URL : <http://csr-ukraine.org>
10. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR) URL : www.nottingham.ac.uk/business/ICCSR
11. Journal of Business Ethics <https://www.jstor.org/journal/jbusiethi>
12. Business Ethics Quarterly <https://www.cambridge.org/core/journals/business-ethics-quarterly>
13. Kuruvilla Pandikattu Business Ethics: Textbook of Concepts and Cases, 2023 <https://www.scribd.com/document/822504999/1-Pandikattu-Business-Ethics-Concepts-Cases>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перифразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у CiscoWebex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, відправте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу valeriavol2578@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи..

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ](https://lnk.ua/9MVwgEpVz): <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.